

REFERAT Udvalget for regional udvikling d. 25-11-2025

Mødedato Tirsdag d. 25. november 2025 kl. 10:00

Mødested Mødelokale 6

Mødedeltagere Michael Nielsen, C, Kim Johansen, A, Anne Marie Geisler Andersen,
B (Fravær), Jens Wistoft, V, Tage Petersen, V, Preben Friis-Hauge,
V, Lars Erik Hornemann, V, Karsten Uno Petersen, A, Karsten Fogde,
SF, Martin Schmidt Konradsen, Ø, Elin Søndergaard, A

Indholdsfortegnelse

Halvårsorientering fra trafiksselskaberne november 2025 #.....	3
Godkendelse af tilskud til uddannelsespuljeansøgninger, september 2025.....	5
Godkendelse af indstilling vedr. ansøgning til EU's Socialfond Plus.....	10
Drøftelse af erfaringer med Syddansk Uddannelsesforum 2022-2025 #.....	13
Godkendelse af tilskud til ansøgninger til kulturpuljen.....	15
Orientering om afslutning af projekt Sundhedslandsbyer #.....	19
Orientering om afslutning af projekt: Sammen om fremtidens værdifulde kulturudbud i Syddanmark.....	21
Drøftelse af håndtering af medlemskab af Landdistrikternes Fællesråd #.....	23
Orientering om grænseoverskridende samarbejde #.....	25
Eventuelt.....	27
Næste møde.....	28
Underskriftsside.....	29
Godkendelse af foreløbige kapaciteter på gymnasiale uddannelser for skoleåret 2026/27.....	30
Godkendelse af forslag til udmøntning af budget 2026 for Miljø, Mobilitet & Uddannelse vedr. nordregionen.....	34
Orientering om Udvalget for Regional Udviklings virke 2022 - 2025 – primære indsatser og handlinger.....	37

Punkt 1: Halvårsorientering fra trafiksselskaberne november 2025

21/60153

Resumé

Som led i årshjulet for dialogen mellem udvalget og trafiksselskaberne, vil trafiksselskabernes ledelse orientere om trafiksselskabernes arbejde med udvikling til mobilitetsselskab, økonomi og drift, den grønne omstilling, samarbejde om fælles drift og nye samarbejdsområder. Der lægges op til, at orienteringen drøftes med trafiksselskabernes ledelser i Udvalget for regional udvikling.

Sagsfremstilling

Med de justerede principper for den regionale busstrafik, vedtaget i regionsrådet den 22. juni 2020, er der et godt udgangspunkt for trafiksselskabernes tilrettelæggelse af den regionalt finansierede kollektive busstrafik.

Som følge af strukturelle udfordringer i form af faldende passagergrundlag og passagerindtægter, bl.a. på grund af faldende ungdomsårgange og højere bilejerskab, har begge trafiksselskaber de senere år igangsat tiltag, med henblik på at trafiksselskaberne når målet fra budgetaftale 2023 om, at hvert trafiksselskab maksimalt har en negativ budgetudligningssaldo på 20 mio. kr. ultimo 2026.

Af flere årsager, herunder gunstige kontraktlige vilkår i forbindelse med overgang til emissionsfrie busser, ser selskaberne nu ind i en mere fornuftig økonomi for de regionale ruter de kommende år. På den baggrund er det i budgetaftale 2026 aftalt, at trafiksselskabernes forbedrede økonomi skal investeres i en yderligere udvikling af den regionale busbetjening i overensstemmelse med principperne for den regionale busstrafik, herunder et fortsat fokus på de regionale hovedruter. I budgetaftale 2026 blev det samtidigt aftalt, at det langsigtede mål om en maksimal negativ eller positiv budgetudligningssaldo på 20 mio. kr. består, og skal nås inden ultimo 2028.

Området for kollektiv trafik er i regionens budget for 2026 løftet med 4 mio. kr., jf. økonomiaftale 2026, og med budgetaftale 2026 blev det aftalt, at midlerne overføres til den regionale kollektive trafikramme efter gældende fordelingsnøgle.

I budgetaftale 2026 blev det desuden besluttet at afsætte yderligere 4 mio. kr. af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025, til at støtte trafiksselskabernes udvikling af knudepunkter på det regionale hovednet. Udvikling af knudepunkter sker i tæt samarbejde med de syddanske kommuner og forudsætter kommunal medfinansiering.

Den direkte dialog mellem Udvalget for regional udvikling og trafiksselskabernes sker på to årlige udvalgsmøder, i henholdsvis maj og november.

På det halvårslige orienteringsmøde med udvalget vil trafiksselskaberne særligt orientere om aktuelle større udbud af den regionale kollektive busstrafik, samt hvordan trafiksselskaberne arbejder på at udvikle sig til være mobilitetsselskaber. Der vil desuden som vanligt bl.a. blive orienteret om:

- Status på økonomi og passagerudvikling, herunder status på budgetudligningsmodellen.
- Øvrige planer for udbud, optionsudnyttelser, rutejustering og den grønne omstilling.
- Planer for tiltag ift. at imødegå de aktuelle økonomiske udfordringer, bl.a. ifht. budgetaftalen for 2023 og 2026.

I bilag 1 er angivet de vigtigste tal vedrørende selskabernes økonomi og passagerudvikling.

Formænd og direktører for de to trafikselskaber er indbudt til drøftelsen. Direktør Rasmus Bach Mandø, FynBus og direktør Michael Aagaard, Sydtrafik, vil på mødet give en præsentation og deltage i drøftelserne. De to selskabers formandskaber er ved mødet desuden repræsenteret ved de to udvalgsmedlemmer Preben Friis-Hauge (formand i Sydtrafik) og Kim Johansen (næstformand i FynBus), der også deltager i drøftelserne.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke som udgangspunkt har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At sagen drøftes.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Sagen blev drøftet.

Martin Schmidt Konradsen og Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag - Status for kollektiv trafik november 2025

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 2: Godkendelse af tilskud til uddannelsespuljeansøgninger, september 2025

25/32492

Resumé

Ved ansøgningsfristen den 15. september 2025 modtog regionen 18 uddannelsespuljeansøgninger. 12 ansøgninger indstilles til tilsagn på sammenlagt 17.723.424,20 kr. Fire ansøgninger indstilles til afslag. To ansøgninger blev trukket tilbage efter ansøgningsfristen. Det indstilles desuden, at uddannelsespuljen tilføres 3.523.353,03 kr., som finansieres af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025, samt at de uforbrugte midler fra AI-temaet (1.865.951,60 kr.) kan tilgå andre projektansøgninger i denne runde.

Sagsfremstilling

Regionsrådet råder over en uddannelsespulje til udviklingsaktiviteter på uddannelsesområdet. Der afsættes ca. 20 mio. kr. årligt til puljen, og dertil kommer tilbageløb af midler fra afsluttede projekter, samt statslig medfinansiering af socialfondsmidlerne.

Uddannelsespuljen kan støtte udviklingsaktiviteter, der retter sig mod følgende tre indsatsområder i den regionale udviklingsstrategi ”Sammen om fremtidens Syddanmark”:

- Fremme den enkeltes kompetencer.
- Understøtte adgang til gode og bæredygtige uddannelsesmuligheder i hele regionen.
- Bidrage til at flere unge trives.

Der kan gives støtte fra uddannelsespuljen på op til 75 procent af de ansøgte projekters støtteberettigede udgifter.

Den aktuelle ansøgningsrunde

Til ansøgningsfristen den 15. september 2025 har regionsrådet reserveret 5 mio. kr. til ansøgninger med generativ AI som tema ved ansøgningsfristen. Fire ud af 18 ansøgninger har generativ AI som tema. En af ansøgningerne indstilles til afslag, mens de tre øvrige ansøgninger indstilles til tilsagn. De tre ansøgninger har samlet set søgt om støtte for mindre end 5 mio. kr. fra uddannelsespuljen. Idet der således er midler tilbage fra denne reserverede del af uddannelsespuljen, foreslås det, at de resterende midler (1.865.951,60 kr.) kan tilgå andre ansøgninger i denne ansøgningsrunde.

Forud for ansøgningsfristen havde administrationen været i dialog med 21 potentielle ansøgere til uddannelsespuljen. Heraf valgte de 18 at indsende en ansøgning ved denne ansøgningsfrist.

De 18 ansøgninger ved fristen den 15. september 2025 fordeler sig således på de to delpuljer:

- 11 ansøgninger til puljen for mindre uddannelsesprojekter.
- Syv ansøgninger til puljen for større uddannelsesprojekter.

Der er på nuværende tidspunkt i alt 14.200.071,17 kr. tilbage i uddannelsespuljen for 2025 (inklusiv statslig medfinansiering af socialfondsmidlerne og tilbageløb fra afsluttede projekter).

Ansøgningerne er vurderet i forhold til uddannelsespuljens krav og kriterier for henholdsvis mindre og større uddannelsesprojekter. Administrationen bemærker desuden, at der ved denne ansøgningsfrist er modtaget ansøgninger for flere midler end der er til rådighed i uddannelsespuljen, og at der derfor har været et særligt behov for at foretage en prioritering blandt de indkomne ansøgninger. På den baggrund indstiller administrationen følgende:

Ansøgning	Indsatsområde	Ansøgt beløb	Indstillet beløb
Puljen til mindre uddannelsesprojekter			
1. LYST TIL LÆRING	Fremme den enkeltes kompetencer	716.715,00 kr.	716.715,00 kr.
2. Hands on på GAI	Fremme den enkeltes kompetencer	386.247,60 kr.	386.247,60 kr.
3. Naturfag gennem kunst og teknologi – at skabe naturfaglig trivsel for kunstneriske unge	Fremme den enkeltes kompetencer	464.832,00 kr.	464.832,00 kr.
4. AI som brobygger	Fremme den enkeltes kompetencer	622.152,00 kr.	622.152,00 kr.
5. DOCHI (Diskutieren, Organisieren, Charakterzug, Haltung)	Fremme den enkeltes kompetencer	748.818,00 kr.	748.818,00 kr.
6. Nye elevtyper	Fremme den enkeltes kompetencer	417.214,80 kr.	0 kr.
7. Ytring - Et demokratisk fremmende initiativ	Fremme den enkeltes kompetencer	305.748,00 kr.	0 kr.
8. Unge stemmer skaber forandring	Fremme den enkeltes kompetencer	384.976,80 kr.	0 kr.
9. Grøn værdi med AI	Fremme den enkeltes kompetencer	600.683,04 kr.	0 kr.
10. Projekt Relatorikum: Styrk elevernes faglige trivsel	Bidrage til at flere unge trives	602.967,60 kr.	602.967,60 kr.
11. Styrket trivsel i gymnasiet gennem kropssæcept og medfølelse*	Bidrage til at flere unge trives	740.334,92 kr.	0 kr.
Puljen til større uddannelsesprojekter			
12. Fælles om fremtiden (Socialfondsprojekt)	Fremme den enkeltes kompetencer	3.683.926,40 kr.	3.683.926,40 kr.
13. AI og skriftlighed: Fremtidens læring og bedømmelse	Fremme den enkeltes kompetencer	2.125.648,80 kr.	2.125.648,80 kr.
14. I Got Skills 2027	Fremme den enkeltes kompetencer	3.570.627,60 kr.	3.570.627,60 kr.
15. KompetenceKompasset	Fremme den enkeltes kompetencer	1.795.095,00 kr.	1.795.095,00 kr.
16. Forsvaret som karrierevej*	Fremme den enkeltes kompetencer	2.532.870,00 kr.	0 kr.
17. Faglig trivsel i gymnasiet	Bidrage til at flere unge trives	1.890.088,20 kr.	1.890.088,20 kr.
18. PræEPX	Understøtte adgang til gode og bæredygtige uddannelsesmuligheder i hele regionen	1.116.306,00 kr.	1.116.306,00 kr.
I alt		22.705.251,76	17.723.424,20
*Ansøgning tilbagetrukket.			

Som det fremgår af ovenstående, indstilles 12 ansøgninger til at modtage i alt 17.723.424,20 kr. i støtte.

Temaer for ansøgningerne

De 12 ansøgninger, der i tilstrækkelig grad vurderes at leve op til uddannelsespuljens krav og kriterier, fordeler sig således på udviklingsstrategiens indsatsområder:

- Otte ansøgninger adresserer indsatsområdet om at fremme den enkeltes kompetencer (AI, STEM, voksenuddannelse, erhvervsuddannelser, tysk, og SOSU).
- To ansøgninger adresserer indsatsområdet om adgang til gode og bæredygtige uddannelsesmuligheder i hele regionen (EPX-prøvehandling og DM i Skills).
- To ansøgninger adresserer indsatsområdet om at bidrage til at flere unge trives (faglig trivsel).

I bilaget findes en uddybning af de enkelte ansøgninger og administrationens vurderinger, herunder konkrete begrundelser for indstillingerne.

Medfinansiering til socialfondsprojekt

Det bemærkes, at der til projektet ”Fælles om fremtiden” både søges om tilskud fra uddannelsespuljen og EU’s Socialfond Plus. Ansøgningen til uddannelsespuljen betinges af, at der samtidig gives tilskud fra socialfonden, som også maksimalt kan udgøre 40 procent af de støtteberettigede udgifter. Det bemærkes, at projektet ”Fælles om Fremtiden” indgår i dette dagsordenspunkt samt under dagsordenspunktet ”Godkendelse af indstilling til ansøgning til EU’s Socialfond Plus september 2025”.

Evaluering

Hvad evaluering angår, er det som udgangspunkt projekter under ”Puljen til større uddannelsesprojekter”, der skal evalueres eksternt. Af de seks større projektansøgninger, der indstilles til tilsagn, vil tre projekter skulle evalueres eksternt. Det drejer sig om ”Præ-EPX”, ”AI og Skriftlighed” og ”Kompetencekompasset”. ”Faglig Trivsel i Gymnasiet” evalueres således ikke, idet projektet i forvejen evalueres af SDU, som er økonomisk partner i projektet. ”I Got Skills 2027” evalueres heller ikke, idet projektet er en del af et større projekt hos Vejle Kommune, der også forestår evalueringen af projektet. Socialfondsprojektet ”Fælles om Fremtiden” skal evalueres gennem Erhvervsstyrelsens aftale om eksternt evaluering.

Forhøjelse af puljen

Administrationen foreslår, at uddannelsespuljen tilføres yderligere 3.523.353,03 kr. Beløbet finansieres af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025.

Klimavurdering

Aktiviteterne i uddannelsespuljeansøgningerne vurderes ikke at påvirke klimaet væsentligt, da midlerne hovedsageligt går til løn til skolernes udviklingsarbejde. Der vil være en begrænset klimabelastning i nogle projekter, knyttet til øget transport af lærere og elever.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler over for regionsrådet:

At godkende den økonomiske ramme til uddannelsespuljen, som forhøjes med 3.523.353,03 kr. i 2025, finansieret af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025.

At godkende, at de uforbrugte midler (1.865.951,60 kr.) reserveret til ansøgninger med AI som tema, kan tilgå andre ansøgninger i denne runde.

Endvidere indstilles det:

At ansøgningen ”LYST TIL LÆRING” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 716.715,00 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”Hands on på GAI” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 386.247,60 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”Naturfag gennem kunst og teknologi” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 464.832,00 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”AI som brobygger” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 622.152,00 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”DOCH” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 748.818,00 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”Projekt Relatorikum: Styrk elevernes faglige trivsel” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 602.967,60 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”Fælles om fremtiden” (socialfondsprojekt) modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 3.683.926,40 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 40 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter. Indstillingen gives under forudsætning af, at regionsrådet godkender, at det indstilles til Erhvervsstyrelsen, at der ydes et tilskud fra EU’s Socialfond Plus på 3.683.926,40 kr.

At ansøgningen ”AI og skriftlighed: Fremtidens læring og bedømmelse” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 2.125.648,80 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”I Got Skills 2027” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 3.570.627,60 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”KompetenceKompasset” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 1.795.095,00 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”Faglig trivsel i gymnasiet” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 1.890.088,20 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen ”PræEPX” modtager tilsagn om støtte fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 1.116.306,00 kr. Tilskuddet kan maksimalt udgøre 75 procent af de godkendte støtteberettigede udgifter.

At ansøgningen til Region Syddanmarks Uddannelsespulje ”Nye elevtyper” får afslag.

At ansøgningen til Region Syddanmarks Uddannelsespulje ”Ytring - Et demokratisk fremmende initiativ” får afslag.

At ansøgningen til Region Syddanmarks Uddannelsespulje ”Unge stemmer skaber forandring” får afslag.

At ansøgningen til Region Syddanmarks Uddannelsespulje ”Grøn værdi med AI” får afslag.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen. Michael Nielsen deltog ikke i behandlingen af sagen pga. inhabilitet.

Bilag

Bilag - Samlet indstillingsbilag for ansøgninger til uddannelsespuljen

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 3: Godkendelse af indstilling vedr. ansøgning til EU's Socialfond Plus

25/44356

Resumé

Region Syddanmark har indkaldt ansøgninger til 3. runde af EU's Socialfond Plus. Temaet for denne ansøgningsrunde er "Stærke social- og sundhedsfaglige kompetencer i en reformtid". Der er indkommet én ansøgning, der ansøger om midler fra EU's Socialfond Plus og Region Syddanmarks Uddannelsespulje til et projekt med et samlet budget på i alt 9.209.816,00 kr. Administrationen anbefaler, at regionsrådet indstiller over for Erhvervsstyrelsen, at ansøgningen modtager tilsagn om støtte på 3.683.926,40 kr. fra EU's Socialfond Plus. Indstillingen gives under forudsætning af, at regionsrådet godkender medfinansiering fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 3.683.926,40 kr.

Sagsfremstilling

Regionerne har fået indstillingsret til 20 procent af de samlede midler fra EU's Socialfond Plus i programperioden 2021-2027. Det svarer til 170,9 mio. kr., hvoraf Region Syddanmarks andel udgør 24,3 mio. kr.

De regionale socialfondsmidler skal anvendes til at styrke regionernes nuværende opgaver på uddannelsesområdet, og skal supplere og understøtte det arbejde, som regionerne i forvejen støtter og gennemføres efter samme lovgivning.

Region Syddanmark har indkaldt ansøgninger til den tredje ansøgningsrunde den 15. september 2025. Temaet for denne tredje ansøgningsrunde er "Stærke social- og sundhedsfaglige kompetencer i en reformtid".

Baggrunden for temaet er, at ældreplejen og sundhedssektoren står midt i en omstilling som følge af befolkningsudviklingen, hvor der bliver flere ældre med behov for pleje og behandling, men samtidig færre borgere i den arbejdsdygtige alder. Der er derfor ikke kun behov for flere social- og sundhedsfaglige medarbejdere, men også nye kompetencer i alle dele af sektorerne.

I indkaldelsen har Region Syddanmark lagt vægt på, at projektansøgningerne skal styrke unge og voksne social- og sundhedsfaglige kompetencer og skal være ambitiøse med deltagelse af mange undervisere og elever og gerne flere partnere.

Derudover lægges der vægt på, at projekterne skal styrke kvaliteten i undervisningen og/ eller oplæringen på social- og sundhedsuddannelser med henblik på, at eleverne tilegner sig kompetencer til omstillingen af ældre- og sundhedssektoren.

Der er til ansøgningsrunden indkommet én ansøgning ”Fælles om fremtiden”, som har et samlet budget på 9.209.816,00 kr. Der ansøges om 3.683.926,40 kr. i støtte fra de regionale socialfondsmidler og ligeledes om 3.683.926,40 kr. fra uddannelsespuljen. Projektets egenfinansiering er på 1.841.963,20 kr. (20%).

Ansøgningen er vurderet på baggrund af den regionale del af EU’s Socialfondsprogram og de godkendte udvælgelseskriterier, som også er gældende for Region Syddanmarks Uddannelsespulje.

På den baggrund indstiller administrationen, at ansøgningen ”Fælles om fremtiden” modtager tilsagn om støtte fra Socialfonden på 3.683.926,40 kr. og fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 3.683.926,40 kr.

Medfinansiering til socialfondsprojekt

Det bemærkes, at der til projektet ”Fælles om fremtiden” både søges om tilskud fra uddannelsespuljen og EU’s Socialfond Plus. Ansøgningen til socialfonden betinges af, at der samtidig gives tilskud på 3.683.926,40 kr. fra uddannelsespuljen, som også maksimalt kan udgøre 40 procent af de støtteberettigede udgifter. Det bemærkes, at projektet ”Fælles om Fremtiden” indgår i dette dagsordenspunkt vedr. tilskud fra socialfonden samt under dagsordenspunktet ”Godkendelse af tilskud til uddannelsespuljeansøgninger, september 2025” for så vidt angår tilskud fra uddannelsespuljen.

I bilaget findes en uddybning af ansøgningen og administrationens vurdering af projektet, herunder konkrete begrundelser for indstillingen.

Klimavurdering

Aktiviteterne i projektet vurderes ikke at påvirke klimaet væsentligt, da midlerne hovedsageligt går til løn til skolernes udviklingsarbejde.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler over for regionsrådet:

At det indstilles til Erhvervsstyrelsen, at ansøgningen ”Fælles om fremtiden” modtager tilsagn om støtte fra EU’s Socialfond Plus på 3.683.926,40 kr. Indstillingen gives under forudsætning af, at regionsrådet godkender medfinansiering fra Region Syddanmarks Uddannelsespulje på 3.683.926,40 kr.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag_socialfond_Fællesomfremtiden_2025

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 4: Drøftelse af erfaringer med Syddansk Uddannelsesforum 2022-2025 #

21/64729

Resumé

Syddansk Uddannelsesforum (SUF) er nedsat for perioden 2022-2025. Hvis SUF skal videreføres, skal det besluttes i det kommende regionsråd. Blandt repræsentanterne i SUF er der bred opbakning til at forummet videreføres. På mødet skal udvalget drøfte deres erfaringer med SUF i de forgangne fire år med henblik på en overlevering til det kommende Udvalg for miljø, mobilitet og uddannelse.

Sagsfremstilling

Baggrund

Regionsrådet besluttede i januar 2022 at videreføre Syddansk Uddannelsesforum (SUF) for perioden 2022-2025. Formålet med SUF er at kvalificere uddannelsesindsatsen i Syddanmark gennem viden, erfaringer og synspunkter fra medlemmerne og deres baglande inden for uddannelses- og arbejdsmarkedssektoren.

Af kommissoriet (vedlagt som bilag) fremgår det desuden, at SUF bl.a. har følgende opgaver:

- Rådgive regionsrådet i forhold til udarbejdelse af den regionale udviklingsstrategi, handlingsplaner og øvrige uddannelsespolitiske initiativer.
- Identificere og drøfte uddannelsespolitiske problemstillinger (fx rammevilkår) og tendenser, der har betydning i en regional kontekst, med henblik på syddansk interessevaretagelse.
- Indgå i samarbejder i relation til udmøntningen af uddannelsesstrategien i relevant omfang.

Eventuel videreførelse af SUF

En eventuel videreførelse af SUF fra 2026 og fremefter vil kræve en ny regionsrådsbeslutning.

Som grundlag for regionsrådets beslutning om en eventuel videreførelse af SUF for en ny periode, har repræsentanterne i SUF drøftet deres erfaringer og læringspunkter fra denne periode.

Konklusionen er, at der er udbredt opbakning til at videreføre SUF. Af mere specifikke kommentarer kan følgende fremhæves:

- Den nuværende mødefrekvens og -længde er passende.
- SUF har fungeret særligt godt i denne periode, bl.a. fordi der har været et bredt fokus på uddannelse frem for alene på ungdomsuddannelser.
- SUF er et værdifuldt forum, fordi der er bred repræsentation fra uddannelsessektoren og arbejdsmarkedets parter.
- Det kan nogle gange være svært for den enkelte repræsentant at varetage det samlede baglands interesser. Det gør sig fx gældende på det kommunale område, hvor to repræsentanter skal dække 22 kommuner.

På udvalgsmødet skal Udvalget for regional udvikling drøfte deres erfaringer med SUF i de forgangne fire år med henblik på en overlevering til det kommende Udvalg for miljø, mobilitet og uddannelse.

Drøftelsen af kan fx tage udgangspunkt i følgende spørgsmål:

1. Hvordan har regionsrådets repræsentation i SUF fungeret?
2. Hvordan har temadrøftelserne med deltagelse af hele udvalget fungeret, både set ift. indhold og form?
3. Er der særlige steder i kommissoriet som burde opdateres, for en ny SUF-periode?

Den videre proces

Det er planen, at det kommende Udvalg for miljø, mobilitet og uddannelse på deres første møde den 22. januar 2026 skal forholde sig til et forslag til et nyt (revideret) kommissorium for SUF og et forslag til et brev til uddannelsesaktørerne med henblik på deres udvælgelse af repræsentanter for en ny periode. Derudover lægges der op til, at regionsrådet udpeger nye repræsentanter til Syddansk Uddannelsesforum på deres møde den 26. januar 2026.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles,

At udvalget drøfter deres erfaringer med Syddansk Uddannelsesforum i de forgangne fire år.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Udvalget drøftede deres erfaringer med Syddansk Uddannelsesforum i de forgangne fire år.

Udvalget finder, at erfaringerne er positive, og Syddansk Uddannelsesforum bør fortsætte.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Kommissorium for Syddansk Uddannelsesforum 2022-25

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 5: Godkendelse af tilskud til ansøgninger til kulturpuljen

25/53062

Resumé

Der var ansøgningsfrist til kulturpuljen den 1. september 2025. Der er modtaget 26 ansøgninger. Der ansøges i alt om godt 8,3 mio. kr. 13 ansøgninger indstilles til tilsagn. Der foreslås tildelt 4.076.483 kr. i tilskud. Det indstilles desuden, at der tilføres 334.436 kr. til bevillingsområdet Kultur, som finansieres af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025.

Sagsfremstilling

Der var ansøgningsfrist til kulturpuljen den 1. september 2025. Der er modtaget 26 ansøgninger. Der ansøges i alt om godt 8,3 mio. kr.

Det er et krav, at projekterne understøtter implementeringen af den regionale udviklingsstrategi.

Ansøgningerne er vurderet ud fra, om de spiller ind i én eller flere af de fire visioner i udviklingsstrategien:

- Et grønt og bæredygtigt Syddanmark
- Et kompetent og innovativt Syddanmark
- Et sundt Syddanmark i trivsel
- Et sammenhængende og attraktivt Syddanmark

Ansøgningerne er derudover vurderet ud fra følgende seks kriterier:

- Er nyskabende og originale
- Samler aktører om brede, koordinerede satsninger, der rækker ud over en enkelt kommune
- Skaber attraktivitet og synlighed om syddanske styrker inden for kultur eller natur
- Skaber synergi med områdets andre oplevelsestilbud inden for kultur- eller naturværdier
- Styrker eller skaber innovative kulturmiljøer
- Understøtter social, klimamæssig og miljømæssig bæredygtighed

Ansøgningerne er vurderet på de enkelte kriterier, der hver især er scoret på en skala fra 0 til 5. Et projekt kan maksimalt få en score på 30, hvis det i meget høj grad bidrager til alle kriterier, og kan få en score på 0, hvis det vurderes, at projektet ikke bidrager til nogen af kriterierne.

En oversigt over alle ansøgninger fremgår af bilag 1: "Oversigt over ansøgninger til kulturpuljen". De enkelte ansøgningers score, administrationens vurderinger og indstillinger fremgår af bilag 2 "Uddybende vurderinger af ansøgninger til kulturpuljen".

Administrationen har vurderet, at følgende 13 ansøgninger i særlig grad bidrager til at opfylde krav og kriterier for tilskud:

Nr. 1: "Haus Quickborn", ansøgt af Bund Deutscher Nordschleswiger, som indstilles til tilskud på 282.900 kr. som ansøgt.

Nr. 4: "GAK - Fortællefestival", ansøgt af Varde Bibliotek, som indstilles til tilskud på 270.000 kr. som ansøgt.

Nr. 5: "danseOmatic – Kreativ kulturuge på skoler", ansøgt af Art Farm, som indstilles til tilskud på 375.000 kr. som ansøgt.

Nr. 6: "Sydfyn Internationale Historiske Festival 2026", ansøgt af Sydfyn Historiske Festival, som indstilles til tilskud på 400.000 kr. som ansøgt.

Nr. 10: "Genhør", ansøgt af Genhør, som indstilles til tilskud på 198.483 kr. som ansøgt.

Nr. 12: "100 år med jazz – og 100 nye muligheder", ansøgt af Spillestedet TRIO, som indstilles til tilskud på 400.000 kr. som ansøgt.

Nr. 13: "Ud med arkæologien", ansøgt af Museum Sønderjylland, som indstilles til tilskud på 433.600 kr. som ansøgt.

Nr. 17: "Aftenklange (Nocturnas)", ansøgt af Foreningen Ballhaus, som indstilles til tilskud på 175.000 kr. som ansøgt

Nr. 18: "Den gode fortælling om Sønderjylland", ansøgt af Sygehus Sønderjylland, HR-afdelingen, som indstilles til tilskud på 395.000 kr. som ansøgt.

Nr. 20: "ÆRØARKIVET", ansøgt af Foreningen Søbygaard, som indstilles til tilskud på 127.700 kr. som ansøgt.

Nr. 22: "Ravage – Kulturskaberforløb for unge i Region Syddanmark", ansøgt af Ungekulturhuset Værket, som indstilles til tilskud på 418.000 kr. som ansøgt.

Nr. 23: "Stemmer fra Syddanmark – børn fortæller i børnehøjde", ansøgt af Musikforeningen AWE, som indstilles til tilskud på 500.000 kr.

Nr. 26: "Kunst og poesi som mentalt frirum", ansøgt af Middelfart Kultur og Bibliotek, som indstilles til tilskud på 100.000 kr. som ansøgt.

De resterende 13 ansøgninger indstilles til afslag.

Der resterer i 3.471.755 kr. af kulturmidlerne, svarende til 3.773.647 kr. før fradrag af kultur moms. Beløbet på de 3.773.647 kr. er til rådighed til uddeling.

Forhøjelse af puljen

Administrationen indstiller uddeling af 4.076.483 kr. Hvis udvalget følger indstillingerne om tildeling af 4.076.483 kr. til ansøgninger til kulturpuljen, foreslår administrationen, at der tilføres yderligere 334.436 kr. til bevillingsområdet Kultur. Beløbet finansieres af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025.

Herudover kan det bemærkes, at regionsrådet den 27. oktober 2025 har besluttet, at der udmeldes en ansøgningsfrist pr. 1. marts 2026 til to temapuljer om hhv. Kultur og sundhed og Dansk-tyske kultursamarbejder.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en samlet klimavurdering af ansøgningerne, men bæredygtighed indgår i vurderingen af hver enkelt ansøgning.

Indstilling

Det indstilles, at udvalget for regional udvikling anbefaler regionsrådet:

At der tilføres yderligere 334.436 kr. til bevillingsområdet Kultur. Beløbet finansieres af Regional Udviklings mindreforbrug i 2025.

At nr. 1: "Haus Quickborn", ansøgt af Bund Deutscher Nordschleswiger, modtager et tilsagn om tilskud på 282.900 kr. som ansøgt.

At nr. 4: "GAK - Fortællefestival", ansøgt af Varde Bibliotek, modtager et tilsagn om tilskud på 270.000 kr. som ansøgt.

At nr. 5: "danseOmatic – Kreativ kulturuge på skoler", ansøgt af Art Farm, modtager et tilsagn om tilskud på 375.000 kr. som ansøgt.

At nr. 6: "Sydfyn Internationale Historiske Festival 2026", ansøgt af Sydfyn Historiske Festival, modtager et tilsagn om tilskud på 400.000 kr. som ansøgt.

At nr. 10: "Genhør", ansøgt af Genhør, modtager et tilsagn om tilskud på 198.483 kr. som ansøgt.

At nr. 12: "100 år med jazz – og 100 nye muligheder", ansøgt af Spillestedet TRIO, modtager et tilsagn om tilskud på 400.000 kr. som ansøgt.

At nr. 13: "Ud med arkæologien", ansøgt af Museum Sønderjylland, modtager et tilsagn om tilskud på 433.600 kr. som ansøgt.

At nr. 17: "Aftenklange (Nocturnas)", ansøgt af Foreningen Ballhaus, modtager et tilsagn om tilskud på 175.000 kr. som ansøgt.

At nr. 18: ”Den gode fortælling om Sønderjylland”, ansøgt af Sygehus Sønderjylland, HR-afdelingen, modtager et tilsagn om tilskud på 395.000 kr. som ansøgt.

At nr. 20: ”ÆRØARKIVET”, ansøgt af Foreningen Søbygaard, modtager et tilsagn om tilskud på 127.700 kr. som ansøgt.

At nr. 22: ”Ravage – Kulturskaberforløb for unge i Region Syddanmark”, ansøgt af Ungekulturhuset Værket, modtager et tilsagn om tilskud på 418.000 kr. som ansøgt.

At nr. 23: ”Stemmer fra Syddanmark – børn fortæller i børnehøjde”, ansøgt af Musikforeningen AWE, modtager et tilsagn om tilskud på 500.000 kr.

At nr. 26: ”Kunst og poesi som mentalt frirum”, ansøgt af Middelfart Kultur og Bibliotek, modtager et tilsagn om tilskud på 100.000 kr. som ansøgt.

At der resterende 13 ansøgninger indstilles til afslag.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag 1. Oversigt ansøgninger til kulturpuljen.pdf

Bilag 2. Uddybende vurderinger af ansøgninger til kulturpuljen.pdf

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 6: Orientering om afslutning af projekt Sundhedslandsbyer

23/438

Resumé

Der orienteres om slutevalueringen af projekt Sundhedslandsbyer, som Region Syddanmark har været partner i med medfinansiering fra puljen til implementering af den regionale udviklingsstrategi. Landdistrikternes Fællesråd er projektleder på projektet, hvor også Region Nordjylland og Region Sjælland har deltaget.

Sagsfremstilling

I februar 2023 besluttede regionsrådet at gå med i et partnerskab med Landdistrikternes Fællesråd, Region Nordjylland og Region Sjælland om projekt Sundhedslandsbyer. Projektet blev også støttet af Nordea Fonden. Regionsrådet afsatte 250.000 fra puljen til implementering af den regionale udviklingsstrategi til deltagelse i samarbejdet.

Landdistrikternes Fællesråd har været projektleder på projektet, mens regionerne har deltaget i følgegruppen for projektet og bl.a. været ansvarlige for rekruttering og udpegning af de landsbyer, der skulle deltage i projektet. Fra Region Syddanmark blev det Ommel på Ærø og Bagenkop på Langeland, der deltog.

Initiativet skulle hjælpe landsbyer med at gøre deres fællesskaber mere rummelige og tilgængelige for alle mennesker. Målet var at aktivere lokalsamfundenes ressourcer og udligne den geografiske ulighed i sundhed.

Projektet har især arbejdet på tre områder:

- Udvikling af et frivilligt beredskab med ressourcerne til at hjælpe unge som ældre, der er eller bliver ramt fysisk/psykisk, og introducere dem til en klub, forening eller en anden social sammenhæng.
- Brobygning til lokale, sundhedsfaglige aktører, der hjælper borgere med at finde vej til den rette forening eller fællesskab i landsbyen.
- Styrkelse af landsbyens foreningsliv gennem viden, kompetenceudvikling og sundhedsfremmende events.

Der foreligger nu en evaluering af projektet, som er vedlagt.

Evalueringen konkluderer, at sundhedslandsby-projektet både har været med til at styrke eksisterende fællesskaber og har udviklet nye fællesskaber og aktiviteter. Følgende konklusioner kan fremhæves:

- Sundhedslandsby-modellen virker både dér, hvor der var behov for at skabe helt nye fællesskaber og dér, hvor fokus var at understøtte eksisterende rammer og gøre dem mere tilgængelige.
- Fælles på tværs er, at projektet har gjort fællesskabet mere tilgængeligt. Det skyldes dels, at aktiviteterne er lokale og tæt på hverdagen, dels at de oftest er uformelle og gratis, og at man kan komme, som man er. Dermed fjernes nogle af de barrierer, som ellers kan afholde borgere fra at deltage i organiserede fællesskaber. Mange fortæller, at det netop er denne tilgængelighed, der har gjort, at de tog skridtet ind i et fællesskab, de før stod udenfor.
- Når der findes et tilgængeligt og attraktivt sted, skabes der en base, hvor aktiviteter kan vokse frem, og hvor borgere kan mødes spontant.
- Det er muligt at engagere nye målgrupper, når aktiviteterne tager afsæt i borgernes egne interesser og hverdagsliv.

Landdistrikternes Fællesråd planlægger nu at gå videre med et Sundhedslandsby 2.0, hvor de er i proces med at søge Novo Nordisk Fonden. Det nye projekt vil være endnu mere rettet mod den sundhedsfaglige del af det oprindelige projekt. Region Syddanmark har på administrativt niveau, og denne gang med udgangspunkt i sundhedsområdet, tilkendegivet at indgå som netværkspartner, dvs. ikke med medfinansiering, men som en del af projektets netværk og evt. med deltagelse i projektets følgegruppe.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering, da sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Slutevaluering sundhedslandsbyer

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 7: Orientering om afslutning af projekt: Sammen om fremtidens værdifulde kulturudbud i Syddanmark

24/36177

Resumé

Der orienteres om afslutning af projektet "Sammen om fremtidens værdifulde kulturudbud i Syddanmark", som Region Syddanmark har været partner i.

Sagsfremstilling

I november 2024 besluttede regionsrådet at gå med i et partnerskab med Spinderihallerne i Vejle og Kulturmaskinen i Odense om et pilotprojekt, der skal styrke samarbejde og netværksdannelse mellem kulturhuse i Syddanmark. Initiativet skal desuden på sigt bidrage til at øge kulturhusenes evne til at understøtte bosætning, sundhed og trivsel gennem kunst og kultur ved hjælp af videndeling mv. Der blev afsat 500.000 kr. fra Strategipuljen til projektets gennemførelse.

Spinderihallerne i Vejle og Kulturmaskinen i Odense har koordineret arbejdet med pilotprojektet, og har via spørgeskemaundersøgelser og workshops fået input fra kulturhusene i regionen i løbet af 2025 til arbejdet.

Pilotprojektet har blandt andet:

- Kortlagt kulturhusenes nuværende indsatser
- Undersøgt deres konkrete behov og ønsker til øget samarbejde fremover
- Udarbejdet et første bud på en kulturhusordbog for at få et fælles sprog
- Udarbejdet en række anbefalinger til indfrielse af potentialet i øget samarbejde mellem kulturhusene.

Der foreligger en afrapportering af projektet samt en kulturhusordbog, som er vedlagt.

Anbefalingerne i rapporten er kort fortalt:

1. Understøt et tværkommunalt kulturhusnetværk
2. Skab et specialistkorps
3. Styrk den fælles fortælling og synlighed
4. Understøt frivilligheden som udviklende ressource
5. Anerkend kulturhusenes rolle i sundheds- og trivselsarbejdet
6. Skab et overblik og en fælles dataindsats

Der afholdes afslutningsevent for projektet den 3. december 2025 i Spinderihallerne, hvor de involverede kulturhuse og andre med interesse for området er inviteret.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering, da sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

KulturhusRapport 2025_print

KulturhusOrdbog 2025

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 8: Drøftelse af håndtering af medlemskab af Landdistrikternes Fællesråd #

25/53707

Resumé

Det foreslås, at Udvalget for regional udvikling drøfter regionens mulighed for at byde ind på den fællesregionale bestyrelsespost i Landdistrikternes Fællesråd samt håndteringen heraf, hvis posten besættes af Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede den 29. september 2025, som led i opfølgningen på regionens medlemskaber af diverse fora efter sundhedsreformen, at Region Syddanmark fortsat skal være medlemmer af Landdistrikternes Fællesråd. Ud over Region Syddanmark har Region Midtjylland og Region Nordjylland også besluttet at fortsætte medlemskabet af Landdistrikternes Fællesråd. Herudover har Region Sjælland har meldt sig ud af fællesrådet.

Som konsekvens af medlemskabet forventes Region Syddanmark at få plads i repræsentantskabet, som giver stemmeret på generalforsamlingen. Regionerne har herudover indtil nu haft en fælles bestyrelsespost i Landdistrikternes Fællesråd, som Morten Flæng fra Region Midtjylland hidtil har været valgt til efter enighed blandt de regionale medlemmer af repræsentantskabet.

Det forventes, at regionerne fortsat ifølge fællesrådets vedtægter vil få mulighed for at have én regional bestyrelsespost. Region Midtjylland og Region Nordjylland har besluttet, at de ikke besætter posten i denne valgperiode.

Det foreslås derfor, at udvalget for regional udvikling drøfter:

- Om Region Syddanmark ønsker at byde ind på den fællesregionale bestyrelsespost.
- Forslag til konkret håndtering af en evt. bestyrelsespost set i lyset af sundhedsreformen og konsekvenserne for ressourcerne i administrationen

For så vidt angår håndtering af regionernes kommende fælles bestyrelsespost foreslås, at bestyrelsesarbejdet primært målrettes indsatser inden for mobilitet, uddannelse og evt. miljøområdet. Den administrative støtte til bestyrelsesarbejdet afpasses herefter. Region Syddanmark vil på administrativt niveau orientere de andre medlemsregioner om dagsordenerne fra bestyrelsesmøderne og indhente evt. bidrag fra de andre regioner til bestyrelsesmøderne.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering, da sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for regional udvikling drøfter:

1. Om Region Syddanmark ønsker at byde ind på den fællesregionale bestyrelsespost.
2. Forslag til konkret håndtering af en evt. bestyrelsespost set i lyset af sundhedsreformen og konsekvenserne for ressourcerne i administrationen.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Udvalget finder, at Region Syddanmark bør byde ind på den fællesregionale bestyrelsespost med fokus på Miljø, Mobilitet og Uddannelses fremadrettede kerneopgaver inden for især uddannelse og mobilitet.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 9: Orientering om grænseoverskridende samarbejde

25/1034

Resumé

Udvalget modtager orientering om udviklingen i det grænseoverskridende samarbejde tre gange om året. Med grænseoverskridende samarbejde menes samarbejde med tyske partnere. Formålet er at sikre overlevering af viden fra de udvalgsmedlemmer, der sidder i fora, hvor det grænseoverskridende samarbejde foregår.

Sagsfremstilling

For at sikre overlevering af viden fra udvalgets repræsentanter i grænseoverskridende fora, orienteres der om emner af relevans for Region Syddanmarks regionale udviklingsstrategi. Det er anden gang i 2025 udvalget modtager orientering om det grænseoverskridende samarbejde.

Region Syddanmark deltager i følgende samarbejdsrum i det grænseoverskridende samarbejde:

- Region Sønderjylland-Schleswig (RSS). Region Syddanmark er repræsenteret i bestyrelsen ved Jens Wistoft som aktuel formand. RSS har tre udvalg. Jens Wistoft er medlem af arbejdsmarkedsudvalget, Vibeke Syplli Enrum er medlem af kulturudvalget, og Karsten Byrgesen er medlem af udvalget for grænseregional udvikling.
- Samarbejde med delstaten Slesvig-Holsten. Samarbejde med delstaten gennemføres ad forskellige kanaler. Herunder topmøder. Ved det seneste topmøde den 1. november 2023 deltog Stephanie Lose, Michael Nielsen og Jens Wistoft.
- Dansk-tysk Udviklingsalliance. Alliancen er fremmet af det bilaterale samarbejde mellem Region Syddanmark og delstaten Slesvig-Holsten. I 2023 blev det vedtaget, at den politiske styring foregår ved årlige topmøder (se ovenstående).
- Interreg 6A Deutschland-Danmark. Jens Wistoft og Karsten Uno Petersen er udpeget af regionsrådet som medlemmer af Interreg-udvalget. Kim Johansen er også medlem af Interreg-udvalget, indstillet af Erhvervshus Fyn.

Der vil på mødet blive givet en orientering om arbejdet i ovenstående samarbejdsrum med henblik på efterfølgende drøftelse.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet den ikke direkte har betydning for klimaet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 10: Eventuelt

25/1034

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Udvalgsmedlemmerne takkede hinanden for et godt og konstruktivt samarbejde.

Udvalgsmedlemmerne takkede administrationen for et godt samarbejde.

Administrationen orienterede om, at et projekt, der har fået tilskud fra kulturpuljen, er gået konkurs.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 11: Næste møde

25/1034

Sagsfremstilling

Det er sidste møde i valgperioden 2022-2025.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 12: Underskriftsside

25/1034

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 13: Godkendelse af foreløbige kapaciteter på gymnasiale uddannelser for skoleåret 2026/27

25/44970

Resumé

Regionsrådet har fra skoleåret 2026/27 overtaget ansvaret for at fastsætte kapaciteterne på de gymnasiale uddannelser fra Børne- og Undervisningsministeriet. Fastsættelsen er todelt, og de foreløbige kapaciteter skal udmeldes senest den 1. januar 2026. Børne- og undervisningsministeren skal godkende, at små afdelinger får fastsat en kapacitet på under 84 elevpladser. Det indstilles, at Udvalget for regional udvikling anbefaler regionsrådet at godkende forslaget til foreløbige kapaciteter, herunder, at 11 afdelinger sættes til en kapacitet på under 84 elevpladser.

Sagsfremstilling

Regionsrådet har fra skoleåret 2026/27 overtaget ansvaret for at fastsætte kapaciteterne på de offentlige gymnasiale uddannelser fra Børne- og Undervisningsministeriet. Kapaciteten udgør det maksimale antal elevpladser, som de enkelte institutioner må have, fordelt på de forskellige gymnasiale uddannelser. De gymnasiale uddannelser omfatter den almene studentereksamen (stx), den merkantile studentereksamen (hxx), den tekniske studentereksamen (htx), den toårige hf samt det forberedende år til den internationale studentereksamen (pre-IB).

Forløb og hensyn i kapacitetsfastsættelsen

Kapacitetsfastsættelsen er todelt, og de såkaldte foreløbige kapaciteter skal udmeldes senest den 1. januar 2026. De endelige kapaciteter fastsættes af regionsrådet inden den 1. maj 2026, når ansøgertallene for skoleåret 2026/27 er kendte (ansøgningsfrist 1. marts 2026). De faktiske ansøgertal vil i praksis give anledning til tilpasninger ved fastsættelsen af de endelige kapaciteter, da de unges faktiske søgemønstre har vist sig meget svære at forudse.

De foreløbige kapaciteter fastsættes med udgangspunkt i den samlede kapacitetsmæssige ramme for de omfattede uddannelser på regionsniveau, som Børne- og Undervisningsministeriet udmeldte den 1. september 2025 (se evt. [her](#)). Den kapacitetsmæssige ramme udgør det maksimale antal pladser, der kan tildeles gymnasierne samlet set. Ved fastsættelsen af denne ramme har ministeriet taget udgangspunkt i de endelige kapaciteter for skoleåret 2025/26 og har derudover lagt en del ekstra kapacitet ind med henblik på at sikre, at der bliver plads til alle ansøgere i 2026.

Regionsrådet skal jf. bekendtgørelsen fastsætte kapaciteterne ud fra en samlet vurdering af tre hovedhensyn, hhv. 1) ansøgernes frie valg, 2) stram kapacitetsstyring og 3) sammenhængen mellem det samlede ansøgertal i et geografisk område og antallet af institutioner/afdelinger i området.

Derudover skal regionsrådet lade en række supplerende hensyn indgå i den samlede vurdering i det omfang, de er relevante. Det drejer sig bl.a. om muligheden for hensigtsmæssig klassedannelse, stabil planlægningshorisont, eventuelle større stigninger eller fald i ansøgertallet, og andre lokale forhold. I forbindelse med overleveringen har ministeriet oplyst, at de supplerende hensyn skal indgå i kapacitetsfastsættelsen på en sådan måde, at der bliver givet plads til, at den enkelte region reelt kan foretage en samlet helhedsvurdering.

Endelig fremgår det af bekendtgørelsen, at større kapacitetsjusteringer i nedadgående retning skal ske gradvist, hvilket Børne- og Undervisningsministeriet har nærmere fastsat til 10 procent nedjustering eller maksimalt én hel klasse fra et år til et andet.

Regionsrådets hidtidige principper

Regionsrådet har de forgangne år ladet politisk vedtagne principper danne grundlag for regionens tilbagemelding til ministeriet om kapacitetsfastsættelsen på de gymnasiale uddannelser i Syddanmark:

1. Kapacitetsfastsættelsen foregår under hensyntagen til, at ansøgere så vidt muligt skal kunne komme ind på den ønskede uddannelse lokalt.
2. Større afdelinger i større byer sættes til en kapacitet, der muliggør en vis elevfordeling til mindre afdelinger beliggende i tyndere befolkede oplandsområder.

De politisk vedtagne principper flugter med de centralt fastlagte hensyn, herunder ansøgernes frie valg på den ene side og stram kapacitetsstyring på den anden side.

Administrationens forslag til foreløbige kapaciteter

Administrationen har udarbejdet et forslag til de foreløbige kapaciteter, som fremgår af bilag 1. Forslaget tager primært udgangspunkt i de endelige kapaciteter for skoleåret 2025/26, ansøgertal i 2025 og institutionernes ønsker til deres egen kapacitet. Derudover har administrationen forsøgt i relevant omfang at tage hensyn til den forventede udvikling i antal unge.

Udvikling i antal unge

Antallet af 15-16-årige forventes at falde med to procent fra 2025 til 2026 i Region Syddanmark, svarende til 701 færre personer i aldersgruppen. Der er store variationer på tværs af kommuner, fx er der udsigt til en mindre fremgang på to til fire procent i antallet af 15-16-årige i Varde, Sønderborg og Fredericia kommuner. Flere kommuner, herunder Assens, Nyborg, Middelfart og Nordfyns forventes at have syv til ti procent færre 15-16-årige i 2026 sammenlignet med 2025. For målgruppen til den toårige hf (16-19-årige) forventes tilnærmelsesvis status quo på regionsniveau i 2026.

For en række udbud ses større afvigelser mellem institutionens eget ønske til kapaciteten og administrationens forslag, fordi en række institutioner ønsker flere pladser end deres endelige kapacitet for skoleåret 2025/26. Den samlede tilbagegang i antal unge i Syddanmark taler imidlertid ikke for, at kapaciteterne generelt set fastsættes højere end for skoleåret 2025/26. Administrationen foreslår derfor en samlet set lidt lavere kapacitet på de gymnasiale uddannelser for skoleåret 2026/27 begrundet i hensynet om stram kapacitetsstyring.

Særlige forhold vedrørende Fyn

I Odense foreslår administrationen, i tråd med institutionernes eget ønske, at kapaciteterne sættes stramt på Odense Katedralskole (stx og hf), Sct. Knuds Gymnasium (stx) og TietgenSkolen (hhx). Særligt Odense Katedralskole og Sct. Knuds Gymnasium har i en lang periode været markant overansøgte sammenholdt med den bygningsmæssige kapacitet. Her forventer administrationen, at en videreførelse af den stramme kapacitet fortsat vil indebære elevfordeling til gavn for flere af de decentralt beliggende gymnasier på Fyn, samt en mere hensigtsmæssig kapacitetsudnyttelse på tværs af de fire stx-uddannelser i Odense By. Derfor er det også et hensyn, at der er ledig kapacitet til fordelte ansøgere på de øvrige udbud i og omkring Odense.

Administrationen foreslår, at Svendborg Gymnasiums kapacitet sættes én klasse ned på stx sammenlignet med den endelige kapacitet for skoleåret 2025/26. Dette med henblik på at afsøge, om der kan ske fordeling til Faaborg Gymnasium.

Særlige forhold vedrørende Trekantområdet

I Vejle foreslår administrationen, at Rosborg Gymnasium & HF's kapacitet sættes én klasse ned på stx sammenlignet med den endelige kapacitet for skoleåret 2025/26. Dette med henblik på at afsøge, om der kan ske fordeling til de mindre afdelinger i Tørring og Grindsted. Administrationen er desuden opmærksom på, hvorvidt den samlede kapacitetsudnyttelse på stx i Vejle er hensigtsmæssig, set i lyset af de seneste års optagelsesdata, hvor Rosborg Gymnasium & HF har oplevet en klar stigning, mens Rødkilde Gymnasium i 2025 er gået markant tilbage.

I 2025 har administrationen erfaret, at den samlede hf-kapacitet i Vejle by har været unødigt stram, hvilket har medført usikkerhed for ansøgerne og en stor administrativ byrde for gymnasierne. Derfor foreslår administrationen, at Campus Vejle og Rosborg Gymnasium & HF hver især får tildelt én klasse mere på hf.

Munkensdam Gymnasium i Kolding var i 2025 markant overansøgt. Den foreløbige stx-kapacitet foreslås derfor at være tilsvarende, hvad gymnasiet selv ønsker, og hvad der er fysisk plads til i bygningerne. Derfor er det også et hensyn, at der er ledig kapacitet til fordelte ansøgere på de øvrige stx-udbud i og omkring Kolding. Samtidig er administrationen opmærksom på, hvorvidt den samlede kapacitetsudnyttelse på stx i Kolding er hensigtsmæssig, set i lyset af de seneste års udvikling, hvor Munkensdam Gymnasium har fyldt sin kapacitet til sidste plads, mens der er en del ledig kapacitet på Kolding Gymnasium.

Indstilling til ministeren om kapacitet under 84 elevpladser

I de tilfælde, hvor regionsrådet ønsker en kapacitet under 84 elevpladser på en institution eller afdeling, skal de pågældende kapaciteter ifølge loven godkendes af børne- og undervisningsministeren. Der er i Syddanmark flere gymnasiale afdelinger, hvor hverken antallet af unge eller søgemønstrene tilsiger en kapacitet på 84 elevpladser, og her bør der fastsættes en lavere kapacitet med henblik på at opretholde uddannelsesdækningen i området. Der er samtidig tale om uddannelsesudbud, hvor ministeren de seneste tre år selv har fastsat en kapacitet på under 84.

Administrationen foreslår i henhold til bilag 1 en kapacitet på mindre end 84 elevpladser på følgende 11 institutioner/afdelinger: EUC Syds afdelinger i hhv. Haderslev, Aabenraa og Tønder (28 htx-pladser), EUC Lillebælt (56 htx-pladser), Faaborg Gymnasium (60 stx-pladser), HF & VUC FYN's afdelinger i hhv. Glamsbjerg, Svendborg og Marstal (32, 64 og 64 hf-pladser), HF & VUC Vest i Esbjerg (28 hf-pladser) og IBC HF & VUC's afdelinger i Haderslev og Sønderborg (28 hf-pladser).

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for regional udvikling anbefaler regionsrådet:

At administrationens forslag til foreløbige kapaciteter på de gymnasiale uddannelser for skoleåret 2026/27 godkendes.

At indstille til børne- og undervisningsministeren, at EUC Syds afdelinger i hhv. Haderslev, Aabenraa og Tønder, EUC Lillebælt, Faaborg Gymnasium, HF & VUC FYN's afdelinger i hhv. Glamsbjerg, Svendborg og Marstal, HF & VUC Vest i Esbjerg og IBC HF & VUC's afdelinger i Haderslev og Sønderborg fastsættes til en kapacitet på under 84 i henhold til bilag 1.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag 1 - Forslag til foreløbige kapaciteter for skoleåret 2026-27

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 14: Godkendelse af forslag til udmøntning af budget 2026 for Miljø, Mobilitet & Uddannelse vedr. normering og styrkelse af aktiviteter

25/51178

Resumé

I budgetaftale 2026 er der afsat midler til at styrke indsatsen på jordforurenings- og råstofområdet samt til udarbejdelse af strategier inden for miljø, uddannelse og dansk-tysk samarbejde. Det indstilles, at Regionsrådet godkender forslag til udmøntningsplan for budget 2026 for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Sagsfremstilling

Af budgetaftalen for 2026 fremgår det, at

- Der er afsat 10 mio. kr. årligt til jordforureningsområdet/miljø.
- Der er afsat 2 mio. kr. årligt til råstofområdet.
- Der er afsat en ramme på 6 mio. kr. i 2026 og 3 mio. kr. fra 2027 og fremefter til at udarbejde og implementere strategier indenfor miljø, uddannelse og dansk-tysk samarbejde. De afsatte midler kan bruges til aktiviteter og opnormering.
- Strategierne forelægges regionsrådet til godkendelse.

De afsatte midler foreslås udmøntet i en række normeringer, der bl.a. kan formindske sagsbehandlingstiden og øge viden og innovation i arbejdet, forøgelse af midler til ekstra undersøgelser og oprensninger på jordforureningsområdet samt videreførsel af Teknologiudviklingspuljen.

I vedlagte bilag er de foreslåede initiativer til udmøntning af budget 2026 for Miljø, Mobilitet og Uddannelse vedrørende normering og styrkelse af aktiviteter uddybet og konkretiseret. Midlerne er indeholdt i budget 2026 for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Af budgetaftalen for 2026 fremgår også, at der skal udarbejdes strategier på henholdsvis miljøområdet, uddannelsesområdet og det dansk-tyske samarbejde. Det er således noget af det første, som det nye udvalg for Miljø, Mobilitet og Uddannelse skal arbejde med. Med de kommende strategier sættes der retning og dermed en prioritering af, hvordan midlerne skal anvendes inden for områderne.

Jordforureningsområdet

Inden for jordforureningsområdet er en vigtig prioritet beskyttelse af drikkevandet. Antallet af årsværk til at varetage denne opgave er igennem en årrække blevet gradvist mindre, idet der er kommet nye krav og opgaver – f.eks. PFAS-indsatsen og overfladevandsindsatser mv. Der er i øjeblikket ca. 45 årsværk til sagsbehandling på hele jordforureningsområde inklusiv opgaverne med generationsforureninger, PFAS, overfladevand m.v.

Endvidere er der behov for flere ressourcer til udvikling af nye arbejdsmetoder, innovation og udvikling af opgaveløsningen samt stærke miljøjuridiske vurderinger og nytænkende IT-løsninger for at sikre et fortsat højt fagligt niveau. Udover de ekstra årsværk er der også brug for at afsætte driftsmidler til at gennemføre ekstra undersøgelser og oprensninger.

Et forsigtigt estimat vil være, at med de tilførte midler vil det årlige antal gennemførte jordforureningsundersøgelser og afværgesager kunne øges med 15%. Den nye strategi kan prioritere, hvor der først skal sættes ind, og hvor midlerne bruges bedst muligt. Sager, som regionen selv kan styre antallet af, og hvor regionsrådets prioriteringsrækkefølge følges, forventes med de nye midler at kunne øges fra årligt ca. 42 videregående forureningsundersøgelser og afværgesager til ca. 48. Indledende undersøgelser i forhold til PFAS, grundvand m.v. forventes øget fra årligt ca. 90 til 105. Sagstyper, hvor antallet ikke kan styres, er de såkaldte boliganmodningssager samt værditabssager, hvor borgerne har et lovkrav.

Råstofområdet

Den politiske prioritering på råstofområdet fremgår af budgettet, hvor der er fokus på at fortsætte afkortningen af sagsbehandlingstiden og en god implementering af indsatserne i råstofplanen.

Uddannelse og mobilitet

Ressourcetrækket på uddannelsesområdet er generelt stigende og vil stige yderligere, når regionen får større opgaver i forbindelse med epx-reformen og overtager ansvaret for kapacitetsfastsættelsen for ungdomsuddannelserne. Der er behov for yderligere et årsværk.

Forslagene medfører samlet set, at der opnormeres med 9 årsværk i afdelingen for Miljø og Ressourcer og 1 årsværk i afdelingen for Mobilitet, Uddannelse og Dansk-tysk samarbejde. Som følge af sundhedsreformen blev der nedlagt ca. 17 årsværk.

Det bemærkes, at der endnu ikke er taget stilling til en evt. opnormering af mobilitetsområdet, da der fortsat ikke er taget stilling nationalt til organiseringen på området. Det samme gælder for det dansk-tyske område.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles, at Udvalget for Regional Udvikling anbefaler Regionsrådet:

At godkende udmøntningsplan for budget 2026 for Miljø, Mobilitet og Uddannelse.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Indstillingen anbefales over for regionsrådet.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag 1: Forslag til udmøntningsplan

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B

Punkt 15: Orientering om Udvalget for Regional Udviklings virke 2022 - 2025 – primære indsatser og handlinger

25/1034

Resumé

De to regionale udviklingsstrategier ”Fremtidens Syddanmark” 2020 – 2023 og ”Sammen om fremtidens Syddanmark” 2024 – 2027 har i valgperioden 2022- 2025 udgjort den strategiske ramme for Udvalget for Regional Udviklings arbejde med at omsætte udviklingsstrategiens mål til konkrete indsatser og handlinger. Der gives en orientering om de primære indsatser og handlinger.

Sagsfremstilling

Kommissorium

Udvalget har i valgperioden 2022 – 2025 i henhold til styrelsesvedtægten beskæftiget sig med følgende:

1. Udvalget beskæftiger sig med helhedsperspektivet i regional udvikling, herunder en revideret regional udviklingsstrategi, regionalpolitiske problemstillinger i et planperspektiv, udviklings- og levevilkår vidensopbygning, kultur, infrastruktur, større byers betydning for væksten, internationalt og det dansk-tysk samarbejde m.v.
2. Udvalget beskæftiger sig med mobilitet, herunder trafikselskaberne og kollektiv trafik.
3. Udvalget beskæftiger sig med uddannelse og arbejdskraft i regionen, herunder videnopbygning, samarbejde og koordinering mv. samt myndighedsopgaver og tilskud på uddannelsesområdet.
4. Udvalget beskæftiger sig med klima og den grønne omstilling i et regionalt udviklingsperspektiv, hvor der arbejdes i regionens geografi i samarbejde med eksterne aktører i regi af DK2020-partnerskabet.

Regionale udviklingsstrategier

I 2022 – 2023 var den regionale udviklingsstrategi 2020-2023 ”Fremtidens Syddanmark” den strategiske ramme for Udvalget for Regional Udviklings arbejde med at omsætte udviklingsstrategiens mål til konkrete indsatser og handlinger.

”Fremtidens Syddanmark” havde inden for udvalgets ansvarsområder fokus på klima, grøn omstilling og ressourcer, kompetencer til fremtiden, sunde levevilkår, en attraktiv og oplevelsesrig region, mobilitet for alle og tværgående indsatser.

Som afslutning på gennemførelsen af ”Fremtidens Syddanmark” blev der udarbejdet en afsluttende opfølgning på udviklingsstrategien, som redegør for nogle af de indsatser og handlinger, som blev sat i gang i løbet af strategiperioden. Den afsluttede opfølgning på udviklingsstrategien er vedlagt som bilag 1.

I 2024 – 2025 var den regionale udviklingsstrategi 2024-2027 ”Sammen om fremtidens Syddanmark” den strategiske ramme for Udvalget for Regional Udviklings arbejde med at omsætte udviklingsstrategiens mål til konkrete indsatser og handlinger. Med udviklingsstrategien blev der arbejdet for:

- Et grønt og bæredygtigt Syddanmark
- Et kompetent og innovativt Syddanmark
- Et sundt Syddanmark i trivsel
- Et sammenhængende og attraktivt Syddanmark

”Sammen om fremtidens Syddanmark” havde konkret inden for udvalgets ansvarsområder i 2024 – 2025 fokus på indsatsområderne uddannelse, mobilitet, kultur og kreativitet, sunde levevilkår og klima og bæredygtighed samt de tværgående indsatser partnerskaber, internationalt samarbejde og analyser.

I vedlagte bilag 2 er de primære indsatser og handlinger inden for indsatsområderne i 2024- 2025 oplyst.

Det bemærkes, at aftale om sundhedsreform 2024 har betydet en gradvis neddrøst og lukning i 2025 af en lang række opgaver, der indgår i ”Sammen om fremtidens Syddanmark”.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget klimavurdering af sagen, idet sagen ikke som udgangspunkt har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Udvalget for regional udvikling den 25-11-2025

Til orientering.

Anne Marie Geisler Andersen deltog ikke i behandlingen af sagen.

Bilag

Bilag 1 - Opfølgning på den regionale udviklingsstrategi 2020-2023

Bilag 2 - Indsatsområder og handlinger

Fraværende Anne Marie Geisler Andersen, B